Ce să facem și ce nu trebuie să facem în Sfânta Biserică

preot Nicodim Măndiță (1889-1975)

Se tipăreşte cu binecuvântarea Preasfinţitului GALACTION,
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Editura Agapis, 2008

SĂ NU UITĂM DE SFINȚII NOI MUCENICI MĂRTURISITORI AI ÎNCHISORILOR COMUNISTE ROMÂNE

Realizat cu **ABBYY FineReader** 11 și **ABBYY PDF Transformer** 3

CUPRINS

Cuvânt înainte

Această lucrare mică a fost alcătuită de părintele Nicodim cu scopul de a veni în ajutorul ortodocșilor care din neştiinţă fac neorânduieli in sfânta biserică. Din cauza regimului politic care interzicea propaganda religioasă, lucrarea a fost scrisă de mână, cu tuş negru (titlurile cu roşu), cu caractere de tipar, pe hârtie velină lipită pe coli de carton de 70/100 cm în mai multe exemplare, puse în rame cu geam, fiind donate la mai multe biserici, şi expuse în pridvor pentru citit. Noi am cules textul şi i-am pus un titlu sugestiv: „Ce să facem şi ce nu trebuie să facem în sfânta biserică” tipărindu-l de mai multe ori. Acum îl tipărim în format de broşură.

Editura Agapis

Prin dreapta credință și fapte bune, intrăm în viața veșnică

Mari sunt isprăvile credinţei şi de foarte mare trebuinţă faptele bune. Fiecare din noi, creştinii ortodocşi - păstori şi păstoriţi - pentru a dobândi viaţa veşnică, trebuie mai întâi să ne agonisim o credinţă dreaptă, curăţită de toate deşertăciunile, superstiţiile, idolatrismele, ereziile... şi să facem fapte bune. Ceea ce-i calapodul pentru formarea şi facerea încălţămintelor, aceea-i dreapta credinţă pentru buna formare a creştinului. Astfel, creştinul trebuie mai întâi a crede bine, după care poate a face fapte bune sau a vieţui creştineşte. Credinţa se naşte din auz: „Fără credinţă - zice Sfântul Apostol Pavel - nu este cu putinţă să fim plăcuţi lui Dumnezeu, căci cine se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este şi că Se face răsplătitor celor care Îl caută. Iar credinţa este încredinţarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute. Prin ea, cei din vechime au dat buna lor mărturie” (Evrei 11, 6, 1-2). Astfel, adevărata credinţă ortodoxă, sobornică şi apostolică, este a crede cu inima şi a mărturisi cu gura. Un Dumnezeu în trei feţe, adică: Credem întru unul Dumnezeu, Tatăl atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, văzutelor tuturor şi nevăzutelor.

Credem întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii; Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut.

Credem întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul, este închinat şi mărit, Care a grăit prin prooroci.

Credem întru una Sfântă Sobornicească şi Apostolească Biserică. Precum Dumnezeu cel adevărat e numai unul, aşa şi Biserica cea adevărata a Lui e numai una, nu

mai multe. Cei care zic că toate religiile sunt bune, sunt asemenea cu cei care zic că toţi bureţii (şi cei viermănoşi) sau buruienile (şi cele otrăvitoare) ce ies din pământ, ar fi bune de mâncat.

Mărturisim un botez întru iertarea păcatelor. Şi aşa: Aşteptăm învierea morţilor şi viaţa veacului.

Privitor la agonisirea, păstrarea şi folosirea dreptei-creclinţe ne îndeamnă Mântuitorul, zicând: „Aveţi credinţă în Dumnezeu... credeţi în Dumnezeu şi în Mine credeţi... Credeţi în Evanghelie...” şi Apostolul: „Având credinţă şi bună cunoştinţă, pe care unii, lepădându-o. au căzut din credinţă”... „Având taina credinţei în cuget curat”... (Ioan 14, 1; Marcu 1, 15; 2 Timotei 1, 19; 3, 9)·

Credinţa dreaptă trebuie a fi însoţită de fapte bune sau de vieţuire creştinească, fiindcă numai prin acestea două omul devine creştin adevărat şi are nădejde tare de mântuire veşnică. Aceasta o adeveresc Dumnezeieştile Scripturi zicând: „Vedeţi că din fapte se îndreptează omul şi nu numai din credinţă. Precum trupul fără suflet este mort, aşa şi credinţa fără fapte este moartă” (Iacov 2, 24-26).

Aşadar, pentru ca creştinul să devină, să fie şi să rămână plăcut lui Dumnezeu, trebuie mai întâi să-şi agonisească şi să aibă o adevărată credinţă în Dumnezeu şi să-şi îndrepteze după aceasta cugetele, cuvintele, faptele şi viaţa sa.

Precum păsările nu se pot ridica în zbor de pe pământ în văzduh numai cu o aripă, ci cu amândouă, aşa şi oamenii nu se pot apropia şi a fi cu Dumnezeu decât numai prin aceste două aripi: credinţă dreaptă şi fapte bune. Aceasta reiese clar din cuvintele Mântuitorului: „Nu tot cel ce-Mi zice Mie, Doamne, Doamne, va intra întru Împărăţia Cerurilor; ci acela care face voia Tatălui Meu care este în ceruri”, adică cele arătate de El în predica de pe munte (Matei 7, 21; 5; 6; 7). În întreg capitolul 25 de la Matei, El ne dezvoltă destul de clar planul mântuirii prin dreapta-credinţă şi fapte bune. Sfântul apostol Iacov, după ce arată clar că credinţa fără fapte e moartă, ca şi trupul fără suflet, adaugă: „Din fapte (bune) se îndreptează omul; iar nu numai din credinţă” (Iacov 2, 24,

16-26). Sfântul apostol Pavel arată că faptele bune sunt roadele Duhului, zicând: „Roada Duhului este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinţa, blândeţea, înfrânarea poftelor... Făcând binele să nu slăbim, căci la vreme vom secera neostenind. Deci, până când avem vreme, să facem bine către toţi şi, mai vârtos, către cei ai noştri de o credinţă. Domnul va răsplăti fiecăruia după faptele lui... Noi toţi trebuie să ne arătăm înaintea scaunul de judecată al lui Hristos, ca să ia fiecare după cum a făcut, cele ce s-a lucrat prin trup, ori bine, ori rău" (Galateni 5, 22-23; Romani 2, 6; 2 Corinteni 5, 10). Credinţa dreaptă cu faptele bune sunt într-o foarte strânsă legătura, ca şi trupul cu sufletul.

Acestea lucrează mână în mână, ca aripile zburătoarelor sau ca cele două lopeţi ale barcagiilor. Barca vieţii noastre înaintează cu spor în mântuire la Împărăţia lui Dumnezeu numai când vâslim cu cele două lopeţi: credinţa şi faptele bune.

Mulţi din cei care aveau fapte bune nu s-au putut mântui şi intra în împărăţia lui Dumnezeu, până n-au îmbrăţişat adevărata credinţă. Aşa au fost: Cornelie sutaşul (Faptele Apostolilor 10; 11, 11-15) Eustatie Plachida - generalul Roman (Viețile Sfinților la 20 septembrie).

Aşijderea şi cei ce au avut numai dreapta-credinţă nu s-au mântuit fără fapte bune sau până ce n-au făcut roade vrednice de pocăinţă (Exemple: Saul, Petru vameşul, C. Pelaghia, Maria Egipteanca).

Dreapta-credinţă şi faptele bune se cuprind în trei principale virtuţi Teologice, adică: în Credinţă - Crezul; în Nădejde - Rugăciunea Domnească - fericirile; şi în Dragoste - Dumnezeieştile zece porunci, cu dragostea de Dumnezeu şi de aproapele, cuprinse în Decalog şi în Sfânta Evanghelie. Aceste principale virtuţi îl ridică pe om la treapta lui (Psalmi 24; 48, 12) îl înviorează, înaripează, înalţă, apropie şi-l uneşte cu Dumnezeu, Creatorul său.

După acestea, se poate ridica din căderile sale pe treapta demnităţii de om şi de a sta la nivelul înalt unde l-a aşezat Dumnezeu, prin agonisirea şi folosirea cu succes a

celor patru virtuţi cardinale: înţelepciunea, dreptatea, cumpătarea şi bărbăţia sau tăria. Dumnezeu S-a descoperit pe Sine aleşilor Săi, stând pe un tron de patru Heruvimi - în Biserica Vechiului Testament, şi de patru Serafimi - în Biserica Noului Testament (Iezechiel 1; Apocalipsa 4, 6). Şi sufletul omenesc care-i creat și destinat de Dumnezeu a fi după chipul şi asemănarea Sa, are ca tron al statorniciei sale, în tot binele vremelnic şi veşnic, aceste patru virtuţi, ca un scaun mai înalt cu patru picioare.

Cât timp sufletul are aceste patru virtuţi bine cunoscute, practicate, trăite, stă foarte bine în cinstea deosebită în care a fost şi este pus. Când vreuna sau mai multe din ele slăbesc, se şubrezesc sau lipsesc, sufletul omenesc se povârneşte spre cădere, se prăbuşeşte şi nu se poate ridica pe treapta demnităţii lui, până nu şi le agoniseşte, practică şi trăieşte în buna lor rânduiala. Aceste virtuţi strălucite, absolut necesare şi foarte folositoare, sunt Daruri ale lui Dumnezeu, cu care El înzestrează pe aleşii Săi, aşa cum ştie mai bine. Pe acestea le putem agonisi, alimenta şi dezvolta prin rugăciuni fierbinţi făcute în Duh şi în Adevăr, prin participarea cu trup şi suflet în Sfânta Biserică, în toate duminicile şi Sărbătorilor şi în după-aminaza zilelor Sfinte, la cele şapte laude, la Dumnezeiasca Liturghie, la Sfintele Taine, la învăţăturile Evanghelice, Apostolice, la cele curat-ortodoxe, prin citirea sau ascultarea Dumnezeieştilor Scripturi în strânsă legătură cu Mărturisirea Ortodoxă, Cazaniile Bisericii, Vieţile Sfinţilor şi alte cărţi Sfinte, crezând şi vieţuind după învăţătura lor cea mântuitoare.

Pregătiri în ajunul zilelor sfinte pentru serbarea lor cu sfințenie

Multă grijă îl cuprinde pe cineva când este chemat la palat, de stăpânitorul sau conducătorul patriei sale. Mai întâi se socoteşte cum să se prezinte mai înţelepţeşte, mai curat şi mai bine. Ca un om cu bun-simţ, se spală bine peste tot corpul, îşi piaptănă părul capului, se îmbracă în hainele cele mai curate. Observă bine ca încălţămintea să fie curăţită de praf sau noroi. Plecând de acasă, pe drum îşi face bine socoteală cum să se prezinte, să se mişte, să stea, şi cum să grăiască înaintea mai-marelui său, pentru a-i bineplăcea şi a dobândi cele de folos. Cu o chibzuială mult mai mare trebuie a ne pregăti noi creştinii drept-credincioşi - păstori şi păstoriţi, când suntem chemaţi de Dumnezeu la Sfânta Biserică, Palatul Dumnezeirii, prin îngerii Lui; cu cât Dumnezeu e mult mai mare şi mai nemărginit faţă de stăpânitorii aceştia lumeşti şi temporali.

Astfel, sâmbătă seara sau în ajunul sărbătorii, îndată ce auzim sunetul toacei şi al clopotelor bisericii, care simbolizează glasul Arhanghelului şi vocea lui Dumnezeu (Matei 24, 31; Ioan 5, 25-29; 12, 28-46; 11, 41-45) ce ne cheamă la sine pentru rugăciune, trebuie a înceta lucrul, oriunde am fi. Mergem apoi la biserică unde ascultăm Ceasul al IX-lea, Vecernia şi Pavecerniţa. Cei mai depărtaţi de biserică îşi citesc acolo pe loc aceste trei laude, după Ceaslov sau Mica Prăvilioară. În lipsa cărţilor, precum şi neştiutorii de carte îşi fac rugăciunile care le ştiu, şi închinăciuni sâmbăta şi duminica, de la Crăciun până la ajunul Bobotezei, de la Paşti până la Vecernia după Duminica Mare şi în Praznicile împărăteşti, sau metanii când se fac (vezi Triodul, Tipicul Mare, pag. 504-507; Pravila Bisericească de Ieromonah Nicodim Sachelarie, pag. 200-206).

Seara trebuie a-şi face baie sau a se spăla cât mai bine. Mâncarea pentru zilele Sfinte trebuie să se pregătească în ajunul Duminicii sau Sărbătorii. „Domnul a zis lui Moise: „Iată, Eu le voi ploua pâine din cer. Să iasă şi să adune în fiecare zi cât trebuie pentru o zi, ca să-i încerc de vor păşi sau nu după legea Mea. Iar în ziua a şasea să adune de două ori mai mult decât adunau în celelalte zile, pentru o zi”. Fiecare aduna mana

dimineaţa cât îi trebuia pentru mâncat în ziua aceasta; căci dacă se înfierbânta soarele, ceea ce rămânea se topea. Iar în ziua a şasea adunau de două ori mai mult: câte două omere de fiecare.

Dar unii din popor au ieşit să adune şi în ziua a şaptea şi n-au găsit. Atunci Domnul a zis către Moise: „Până când nu veţi voi să ascultaţi de poruncile Mele şi de învăţăturile Mele? Vedeţi că Domnul v-a dat ziua aceasta de odihnă şi de aceea v-a da El în ziua a şasea şi pâine pentru două zile. Rămâneţi în casele voastre fiecare şi nimeni să nu iasă din locul său în ziua a şaptea" (Ieșirea 16, 4, 5, 21-22, 27-29).

Dacă credincioşii Vechiului Testament aveau poruncă atât de strictă din partea lui Dumnezeu, dată prin Moise, de a cinsti ziua de odihnă si prin faptul de a nu aduna mană (pe care nici nu o găseau) în acea zi, cu mult mai mult sunt datori creştinii a-şi găti mâncare pentru zilele de Duminici si Sărbători din ajunul acestor zile, ca nu cumva în vremea Dumnezeieştilor Liturghii şi predici absolut trebuitoare sufletului lor, ei să se învârtească pe lângă pântecele oalelor, ca israiliţii uşuratici din pustiul Sinai pe lângă mâncăruri şi băuturi și viţelul de aur, pentru care au căzut în ascuţişul sabiei pierzătoare (Ieșirea 32; 33, 1-6; 1 Corinteni 10, 14-2-3-5-6).

Seara mâncăm cât se poate mai cumpătat. Facem ce mai avem de făcut pentru a doua zi, apoi rugăciunile spre somn şi ne culcăm.

Toţi drept-credincioşii creştini, păstori şi păstoriţi, apostolici, patristici şi după dânşii, toţi adevăraţii creştini din toate vremurile şi cei din prezent, s-au păzit şi se feresc ca de cea mai mare primejdie sufletească a merge, în seara zilelor Sfinte şi chiar în oricare zi, la: jocuri, baluri, serate, nunţi, onomastice însoţite de petreceri anticreştineşti şi felurite blestemăţii.

Se fereau a vorbi deşertăciuni, vorbe putrede, convorbiri murdare, cântece curveşti. Ei se rugau, cântau cântece duhovniceşti, citeau în cărţile sfinte, bisericeşti şi cugetau cu multă sârguinţă în legea Domnului prin care deveneau fericiţi şi rodnici

duhovniceşte (Psalmi 1, 1-3; Luca 11, 28; Ioan 14, 21-23; Iacov 1, 21-25; Apocalipsa 22, 19).

Pregătiri în zilele sfinte pentru mergerea la biserică

E bine de ştiut aceasta că în dimineaţa zilelor sfinte, fiecare binecredincios creştin, sculându-se, se spală, se piaptănă şi primeneşte, îmbrăcând hainele cele mai curate, simple chiar, dar curate.

Apoi, aprinzându-şi candela sau lumânarea, înaintea icoanelor, tămâiază cu tămâie sau smirnă, sfinţită de preotul bisericii şi aşa îşi citeşte rugăciunile cele mai complete, după ceaslov sau cartea de rugăciuni. Îngrijesc repejor de cele trebuincioase ale gospodăriei, vite şi păsări. Când au vreme, mai citesc în cărţile sfinte din biblioteca cu cărţi religioase, pe care trebuie s-o aibă în casa lui fiecare creştin. Se iartă cu cei ce s-au certat, nu de formă goală, ci după adevăr, pentru a se folosi.

La vremea hotărâtă, pleacă la biserică, cât mai curaţi la trup şi suflet, oglindindu-şi curăţenia sufletească în feţele şi îmbrăcămintea lor. Pe drum merg cuviincios, grăind cu evlavie din Dumnezeieştile Scripturi, din vieţile şi învăţăturile Sfinţilor, Proorocilor, Apostolilor, Părinţi, Mărturisitori, Mucenici, Cuvioşi şi Drepţi, sau vorbind cu Dumnezeu prin sfintele rugăciuni. Creştinii mai înflăcăraţi se duc la biserică înaintea venirii preotului, pe care-l aşteaptă cu dragoste sfântă, ca oile pe păstorul lor. Creştinii să nu cedeze ispitirii care adeseori îi împiedică a merge la biserică. Dăm aici o pildă: Diavolul, prefăcut în babă, îi iese înaintea unei fetiţe care merge la biserică, şi-i zice: „Unde te duci tu, copilă?”. „La biserică, mătuşica”. „Ei, la biserică! Ce ai să faci tu la biserică? Acolo se duc oamenii mari, babele şi moşnegii. Las-că tu ai vreme şi de

biserică. Ia vezi colo în poieniţă, ce mai hârjoană (joacă)! Du-te de te joacă şi tu, acolo". „Bine mai zici, mătuşică!". Şi s-a dus fetiţa la hârjoana copiilor, în loc de a se duce la biserică, unde plecase.

Se face fetiţa fată mare şi pleacă iar la biserică. Diavolul-babă îi iese înainte şi o întreabă: „Unde te duci tu, fată mare?". „La biserică, mătuşică!". „Iată, mai auzii una! Fată mare la biserică! Fetele mari, iată-le cum sar în joc! Iată-le, cum se îndrăgostesc! Du-te şi tu cu ele". „Că bine mai zici, mătuşică!". Şi s-a întors fata din calea bisericii la joc!

După aceea se căsătoreşte, ajunge femeie cu bărbat şi copiii... Pleacă iar la biserică. Diavolul-babă îi iese înainte, zicându-i: „Unde ai plecat, nevastă?". „La biserică, matuşică!". „Ei, biserică! Ai lăsat copiii singuri în casă să ardă, ori îşi scot ochii, ori ies pe drum şi-i calcă vitele, îi rup câinii, bărbatul când vine nu găseşte mâncare, şi-apoi huiet şi înjurături... bătăi!... Întorce-te înapoi, că după ce vei înbătrâni, tot la biserică vei fi!". „Că bine mai zici, mătuşică!" şi s-a înapoiat acasă.

Ajunge nevasta, babă bătrână. Pleacă iar la biserică. Diavolul-babă îi iese iar înainte, întrebând-o: „Unde te duci, babă, hăi?". „Ia, la biserică, mătuşică!". „Ia, mai auzii una! Babă surdă, la biserică! D-apoi, ce ai să mai poţi face tu la biserică. Aşa surdă, gârbovită, slabă şi sfârşită de suferinţă? Te dor picioarele; îţi tremură corpul! N-auzi nimic. Te apucă tusea, ba şi neputinţele, şi sminteşti atâta lume! Du-te înapoi acasă, că după ce-i muri, tot la biserică vei fi!"... Baba s-a întors din calea bisericii şi a stat acasă până a murit, neagră de păcate. Vedeţi? Iată, aşa a câştigat şi câştigă diavolul sumedenii de suflete creştine din toate vârstele... Aşa a înşelat şi înşală diavolul pe toţi şi pe toate care cedează ispitelor lăsându-se amăgiţi de ele. „Fiţi treji, privegheaţi, pentru că potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită" (1 Petru 5, 8).

În sfânta biserică intrăm, ne închinăm, stăm și ascultăm cu evlavie dumnezeiasca Liturghie

Mergând astfel şi ajungând la sfânta biserică, ne scuturăm hainele de praf ori zăpadă, ne curăţăm încălţămintele de praf sau noroi. Astfel curăţiţi la suflet, trup şi îmbrăcăminte, intrăm în biserica lui Dumnezeu pătrunşi de fiorii evlaviei sfinte, dornici fiecare a participa la întreaga slujbă a bisericii, zicând: „Intra-voi în Casa Ta, închina-mă-voi în biserica Ta cea sfântă, întru frica Ta. Doamne, povăţuieşte-mă întru dreptatea Ta, iar faţă de vrăjmaşii mei, îndreptează înaintea Ta calea mea”.

Prin biserică mergem uşor, fără a face tropăială sau zgomot, pentru a nu întrerupe închinătorilor firul rugăciunii şi ascultării slujbei. Toată partea bărbătească intră cu capul descoperit, iar partea femeiască cu capul acoperit, îmbrăcate cuviincios, acoperite peste tot corpul, după exemplul Maicii Domnului şi ale sfintelor femei (mironosiţe) făcându-şi fiecare cruce completă pe faţă. Bărbaţii merg înainte şi stau în naos, iar femeile se opresc în pronaos, în urma bărbaţilor. Acolo (bărbaţii în naos şi femeile în pronaos) fiecare se închină la icoane. Fac înaintea fiecărei icoane câte două închinăciuni, în duminici şi praznice împărăteşti, iar în Sărbătorile Sfinţilor, metanii (cugetând cu toată evlavie la Mântuitorul, Maica Domnului, sau Sfinţii înfăţişaţi acolo) sărutând chipul sfânt nu pe faţă, ci la picioare sau la mâini, mai face o închinăciune sau metanie la icoana: 1) Mântuitorului din Catapeteasmă, 2) a Maicii Domnului, 3) a hramului, 4) la celelalte sfinte icoane, după mărimea sfinţilor care-i înfăţişează, trece pe unde iese preotul cu Sfintele Daruri, la iconostasul mic, la Maica Domnului sau Sf. Treime din strană. Nimeni n-are voie a trece printre iconostasul mic şi strana Maicii Domnului fără numai arhiereii, preoţii, diaconii şi eclesiarhii numai când duc sfeşnicul cu lumină înaintea Liturghisitorilor la ieşirea cu cădelniţa, cu Sf. Evanghelie şi cu Sf. Daruri.

Apoi trece fiecare la locul său, după vârstă sau demnitate, unde, în linişte, se roagă Domnului în Duh şi Adevăr, urmărind cu atenţie şi ascultând cu toată evlavia întreaga slujbă Sfântă. Închinarea pe la icoanele din Catapeteasmă (bărbaţii în naos şi femeile în pronaos) trebuie a se face înainte de venirea preotului şi începerea slujbei. Cei veniţi după darea binecuvântării se închină şi ei în foarte mare linişte, fără tropăieli, în vremea Miezonopticii sau Utreniei. După începerea Dumnezeieştii Liturghii nu-i iertat a se închina pe la icoane, ci numai la iconostas, ori numai în mijlocul bisericii şi trece la locul său, liniştit, stând cu toată evlavia, pentru a nu întrerupe firul rugăciunilor sau ascultarea credincioşilor adunaţi.

În acest scop nu-i iertat nici a mai săruta mâna, sau pe obraz pe alţii în timpul Sfintei Slujbe, mai ales a Sfintei Liturghii. Fiecare e îndatorat să păstreze liniştea şi buna-cuviinţă în tot timpul slujbei, să nu tulbure sufletul celorlalţi închinători din sfântul lăcaş nici prin îmbrăcăminte (luxoase, mode, zărzămuri, seminuduri idolatre), nici prin vorbării, râsuri, hasmodii, semne, mişcări sau alte scandalizări. Fiecare să nu uităm nici o clipă că suntem în sfânta biserică, chiar înaintea lui Dumnezeu care vede, aude şi cunoaşte toate. Să nu lăsăm mintea a se abate de la sfânta slujbă aiurea. În momentele potrivite, ne închinăm cu evalvie, făcându-ne semnul sfintei cruci drept şi complet pe faţă, coborâm din strană sau îngenunchem după rânduială. Cu toată atenţia şi cu tot gândul, ori prin citire sau cântare, luând parte la întreaga slujbă bisericească, câştigăm două foloase: 1) timpul pare a trece mai repede, 2) cu vremea dobândim multe învăţături foarte folositoare din slujba religioasă, din cântări, din citirea laudelor, paremiilor, psalmilor, Apostolului, sfintei Evanghelii, Cazaniei sau din predică. Fiecare să caute a cunoaşte cuprinsul tâlcurilor biblice şi Vieţile Sfinţilor ce-i vede zugrăviţi pe catapeteasmă şi pe pereţii Bisericii. Să povăţuiască cu toată liniştea şi cu toată blândeţea pe cei neştiutori, a păstra buna-rânduială în sfânta biserică. Închinătorilor străini, veniţi în sfânta biserică, să le arătăm mult respect şi dragoste sfântă, bună voie şi cuvânt de zidire spirituală.

Toată partea femeiască în sfânta biserică să stea la locul lor, în pronaos

N-a fost şi nu este de iertat pentru nimic în lume părţii femeieşti a trece din pronaos, locul destinat şederii lor, în naos, printre bărbaţi, ba chiar şi înaintea lor, lângă catapeteasmă, oricare ar fi ele. Se făcea excepţie de la aceasta numai pentru capetele încoronate, dar mai bine se foloseau de ar fi stat la locul lor.

Dumnezeu a făcut mai întâi pe bărbat cu suflet viu, după Chipul Său şi l-a destinat a deveni şi după asemănarea Sa. Pe bărbat l-a adus şi aşezat în strălucitul Paradis anume făcut.

Pe bărbat l-a pus stăpân în grădina Raiului, ca s-o lucreze şi s-o păzească. Bărbatului i-a dat poruncă a mânca din toţi pomii grădinii Raiului şi l-a oprit să mănânce din pomul cunoştinţei binelui şi a răului. Privind la bărbatul creat singur, Dumnezeu a zis: „Nu e bine să fie omul singur, să-i facem ajutor potrivit pentru el”. Domnul Dumnezeu făcând din pământ toate fiarele, păsările şi feluritele vietăţi, le-a dus şi le-a trecut pe dinaintea bărbatului creat ca să le vadă, cunoscă şi să le pună nume şi aşa ele au rămas cu numele pus de Adam. Mai pe urmă a creat pe femeie - Eva - din coasta lui Adam, ca şi Biserica din coasta lui Hristos (Facerea 2; Hron. pg. 29). Deci, precum Biserica cea adevărată merge după Hristos şi nu înaintea Lui, ascultându-L în toate (Efeseni 5, 22-33) aşa şi toată partea femeiască să stea în pronaos, locul destinat şederii lor şi să nu strechieze printre bărbaţi ca cele din cârciumi şi de pe la petreceri anticreştineşti. Toată partea femeiască în Biserica Vechiului Testament şi Noului Testament, din vremurile apostolice şi patristice, au stat separate de bărbaţi. Sfânta împărăteasă Elena şi călugăriţele din secolul patru, stăteau separat cu femeile, în Sfânta Biserică a Domnului (Const. Apost. cart. II, cap. 57; Ist. Bis. Socrat cart. I, cap. 17, Chirii cateh. 8).

Biserica lui Dumnezeu este Ierusalim Ceresc în care se păstrează buna-rânduială, nu Babilon plin de amestecare, confuzii şi neorânduieli. Cei ce fac

neorânduieli în sfintele biserici cad sub afurisenie (can. 9 Apost.; P. B. Sach. pag. 111; Rânduileile Monahale ale Cuviosului Pahomie, 8).

Femeile şi fetele care se amestecă printre bărbaţi, provoacă sminteală, tulburări, neorânduieli urâte, care încarcă cu grele păcate, care se revarsă asupra părinţilor şi naşilor care nu le-au învăţat buna-rânduială. Femeile şi fetele semi-despuiate (cu rochia cu mânecă scurtă sau fără mânecă, cu decolteuri, îmbrăcate în pantaloni, cu capul gol) mergând printre bărbaţi sau cele mai cu pretenţie înaintea lor, la fiecare închinăciune fac câte o scenă draconică atrăgând asupra lor groaznicele urgii Dumnezeieşti (vezi Oglinda Duhovnicească, pag. 828-835 de Nicodim Măndiță).

Femeile şi fetele să nu vină împodobite la sfânta biserică

Orice învăţătură divină şi bisericească arată clar că Dumnezeu a rânduit ca femeia să fie supusă bărbatului ei în toate, aşa cum Biserica este supusă Domnului Iisus Hristos (Efeseni 5, 24). În scopul acesta al mântuirii, toată partea femeiască trebuie a îmbrăţişa cu toată sârguinţa, minunata smerenie cu care s-a împodobit Preasfânta Fecioara Maria şi toate sfintele fecioare şi femei din trecut. „Că a căutat Domnul spre smerenia roabei Sale şi iată de acum mă vor ferici toate neamurile" (Luca 1, 48; 11, 27). Multe femei şi fete creştine, lipsite de adevărata înţelepciune creştinească care le primejduieşte mântuirea, vin în sfânta biserică îmbrăcate la modă, semi-despuiate, cu capul, mâinile pieptul şi picioarele dezgolite, înzorzonate cu deşertăciunile idoleşti (cercei, mărgele, salbe, inele, brăţări, mărţişoare, flori şi alte fleacuri) cu care idolatrii se împodobeau pe ei şi idolii lor. Acestea sunt urâciuni înaintea lui Dumnezeu şi plăcute dracilor. Sfântul apostol Petru, combătând luxul şi demonicele mode ale femeilor şi

fetelor creştine uşuratice, le poruncea: „Femeilor, plecaţi-vă bărbaţilor voştri (în tot ce-i bun şi mântuitor de suflet). Viaţa voastră să fie curată. Podoaba voastră să nu fie pe dinafară, în împletirea părului, în podoabele de aur... şi în gătelile cu haine; ci în omul dinăuntru, tainic, al inimii, blând şi paşnic care e de mare preţ la Dumnezeu".

Aceasta porunceşte femeilor şi Sfântul apostol Pavel, zicând: „Femeile să se roage îmbrăcate cuviincios (acoperite peste tot corpul, după chipul şi asemănarea Presfintei Fecioarei, Maria şi a sfintelor femei) cu sfială şi curăţenie, împodobindu-se nu cu împletiturile părului sau cu aur, sau cu mărgăritare sau cu haine scumpe, ci cu fapte bune, cum șade bine femeilor care se hărăzesc evlaviei". „Femeile să nu vorbească în Biserică" (1 Timotei 2, 9-12; 1 Corinteni 14, 34).

Sfântul Ioan Gură de Aur, tâlcuind acest loc scripturistic, zice: „Hainele femeilor creştine să fie potrivite pe trup din toate părţile cu orânduială, după buna-cuviinţă, iar nu cu meşteşuguri (mode demonice, idolatre, seminuduri) spre a atrage curiozitatea. Aceea este podoaba adevărată, iar aceasta este poboaba falsă. Ce spui femeie? Tu te apropii să te rogi lui Dumnezeu înfăşurată cu aurării, cu împletituri, cu părul umflat deasupra frunţii, ca unele păsări sălbatice, cu cârlionţi în păr. Nu cumva ai venit aici (în Biserică) poate să joci? Nu cumva să iei parte la o nuntă lumească? Nu cumva să ei parte la vreo pompă? Acolo (la petreceri anticreştineşti, nunţi lumeşti, pompe omeneşti) îşi au loc aurăriile, împletiturile şi cârlionţii, acolo luxul;... iar aici (în Biserica lui Dumnezeu, chiar şi în orice loc dacă vrei să fie plăcut Lui) nu-i trebuinţă de nimic din acestea. Ai venit aici ca să te rogi lui Dumnezeu pentru păcatele cu care L-ai mâniat, să-I ceri iertare şi să-L faci ţie milostiv? Apoi, pentru ce te-ai împodobit aşa? Pentru ce ai venit astfel împodobită? Cum vei putea ofta? Cum vei putea plânge? Cum vei putea a te ruga cu sârguinţă şi cu lacrimi când tu vii aici împodobită cu astfel de momiţării? De vei plânge, lacrimile tale vor provoca râs celor ce te văd, fiindcă ceea ce lăcrimează, nu trebuie a fi împodobită cu aurării. Asta-i adevărată scenă teatrală şi ipocrizie, ca din acelaşi cuget, de unde ambiţia a zămislit acest lux de pe tine, să verşi lacrimi. Aruncă la o

parte acea ipocrizie, fiindcă Dumnezeu nu se amăgeşte. Asemenea păpuşării sunt ale mimicilor (clovnilor) şi ale celor din orchestră, ale celor de pe scena teatrului (a anticreştinilor). Unei femei cu rânduială, acestea nu se potrivesc”.

„Femeie - strigă aşezămintele apostolice - dacă voieşti să fii credincioasă şi bine-plăcută lui Dumnezeu, nu te găti ca să placi altor bărbaţi, nu purta bucle sau îmbrăcăminte sau încălţăminte ca desfrânatele, ca să atragi pe cei ce se amăgesc cu astfel de lucruri, că deşi nu vei face aceste fapte ruşinoase spre a păcătui, ci numai spre împodobirea ta, totuşi, cu chipul acesta nu vei scăpa de pedeapsa viitoare, pentru că ai smintit pe alţii... Creştinelor, nu urmaţi femeilor rele... Nu vă sulimeniţi (schimonosiţi cu pudră, ruj, grimări) faţa pe care v-a făcut-o Dumnezeu pentru că la voi nu este nimic care să aibă trebuinţă de găteală, deoarece: „Toate câte le-a făcut Dumnezeii sunt foarte frumoase” (Facerea 1, 31). O găteală, sulimeneală, peste măsura a ceea ce este frumos şi foarte bun, batjocoreşte podoaba Artistului” (Aşezămintele Apost. cartea 1, cap. 8). E o mare obrăznicie şi nebunie ca creatura să se semeţească a corecta pe Creator, nedându-şi seama că schimonoseşte sau strică chipul lui Dumnezeu cel viu, pus în sufletul lor, şi umbros în feţele lor.

Femeile împodobite și sulimenite sunt mai păcătoase decât desfrânatele publice

Ni se istorisește că pe vremea Sf. Ioan Gură de Aur, ca şi în prezent, femeile umblau aşa luxos, şi deşuchiat îmbrăcate, încât creştinii mai înţelepţi se ruşinau când le vedeau. Sfântul părinte le înfiera cu cuvinte grele, silindu-le a se abate de la acel groaznic păcat. El ne arată clar că sunt mult mai păcătoase decât acele femei destrăbălate care îşi practică meseria imorală. „Acelea păcătuiesc în case - zice el - pe câtă vreme acestea (femeile şi fetele împodobite şi sulimenite) îşi arată imoralitatea în public, chiar şi în sfânta biserică. Deşi acestea poate nu vorbesc imoralităţii şi nici nu le fac, totuşi, prin îmbrăcămintea lor neruşinată, se aseamănă cu ucigaşii care ucid bărbaţii, trupeşte şi sufleteşte.

Într-o zi de sărbătoare, sfântul Ambrozie a văzut o femeie tânără sulimenită şi îmbrăcată fără ruşine, asemenea unui idol, care mergea grăbită la sfânta biserică. Sfântul, mirându-se, a întrebat-o: „Unde te duci, femeie?”. Aceea i-a răspuns înţepat: „La Biserică!”. Sfântul văzând-o că vrea să intre aşa în sfânta biserică, i-a zis: „Privindu-ţi fardarea, hainele, zărzămurile şi felul de a te arăta aşa, omul ar crede că tu alergi la joc sau la teatru şi nicidecum la sfânta biserică! Pleacă de aici, femeie! Fugi la casa ta şi plânge-ţi desfrâul tău! Nu mai veni aici cu idolul acestor şuchiate împodobiri, să-ţi baţi joc de Dumnezeu şi Biserica Lui, şi prin neruşinatul tău suflet să duci în piezare şi-n iad şi alte suflete nevinovate!”.

Altă dată, acest sfânt părinte, înfierând diavoleasca patimă a împodobirii şi fardării femeilor şi fetelor din vremea sa, zicea: „Femeia împodobită, e casa tuturor dracilor din iad”.

Unii bărbaţi, în loc de a rămâne după chipul ce li s-a dat de Dumnezeu, se necăjesc a se asemăna femeilor

Păcătuiesc mult, astfel, şi bărbaţii care se împodobesc şi-şi schimonosesc feţele, aruncându-şi la gunoi podoaba bărbătească, neţinând seama de cuvântul lui Dumnezeu şi-a trimişilor Săi care zice: „Să nu vă stricaţi bărbile voastre! Să nu vă radeţi colţurile bărbii! Preoţii să nu-şi tundă marginea bărbii!" (Leviticul 19, 27; 21, 5). Acestea reies şi din aşezămintele Apostolice, care hotărăsc: „Nu te găti cu haine alese, cu pantaloni şi încălţăminte aleasă, nici purta inel de aur în deget, căci acestea sunt dovezi ale unei vieţi desfrânate... Nu se cade a îngriji prea mult părul capului, nici a-l face breton sau freză, nici a-l lăsa să cadă pe frunte, nici a-l despărţi în cărări. Nu trebuie a strica nici părul bărbii şi a schimba forma omului (bărbatului) contra firii, arătându-se ca femeile prin raderea bărbii şi mustăţilor, căci: „Să nu vă rădeţi barba - zicea Legea - (Leviticul 19, 27; 21, 5) deoarece Dumnezeu Creatorul a făcut ca aceasta (lipsa de barbă) să fie potrivită pentru femei; iar pentru bărbaţi, a judecat-o nepotrivită. Tu, deci, care faci aceasta din dorinţa de a plăcea, împotrivindu-te Legii, te vei face urâcios înaintea lui Dumnezeu, Care te-a sădit după chipul Său. Hristos este capul fiecărui bărbat şi bărbatul e cap femeii... Fiecare să rămână lui Dumnezeu în starea în care a fost creat (1 Corinteni 11, 3; 7, 20-24; Facerea 1, 26-27; 2, 7-21-25; vezi şi Pidalion).

Diavolii zugrăvesc felurite deșertăciuni în mintea închinătorilor ușuratici

Renumiții sfinţi părinţi ai Bisericii lui Dumnezeu îi numesc pe diavoli, zugravi şi începători; iar nălucirile le numesc poduri (umblătoare) pe care demonii, trecând peste hotarele stăpânirii omeneşti nestrăjuite, împreună se amestecă cu sufletul făcându-l locaş neroditoarelor înţelegeri pătimaşe (Sf. Calist. Filocalia cap. 64). Cei ce-şi lasă mintea lor planşă diavolilor, să zugrăvească ce vor ei pe ea, de nu şi-o vor şterge şi curăţi prin roade vrednice de pocăinţă, îndată ce vor ieşi din trup, vor fi opriţi de ei la vămile văzduhului, cercetaţi şi doborâţi în iad. Astfel, după vedeniile unor Sfinţi Părinţi, abia unul dintr-o mie de preoţi se mântuieşte (Sfântul Ioan Hrisostom – Gură de Aur) şi dintre creştini, din zece mii, abia unul se ia de înger, după ieşirea din trup (Cuviosul Nicon; preot Bucevschi). Privitor la aceste zugrăviri diavoleşti, avem multe exemple îngrozitoare în Vieţile Sfinţilor, Istoria şi pictura bisericească; etc.

Odinioară, diavolul s-a dus la uşa cuviosul Macarie Alexandrinul, îndemnându-l a merge cu el la rugăciune, spunându-i că fără ei (diavolii) nu se face nici o adunare monahicească şi nici o cântare bisericească. Sfântul, certând pe diavol şi rugându-se lui Dumnezeu să-i descopere adevărul, s-a dus în sfânta biserică în timpul slujbei de miezul nopţii. Dumnezeu, deschizind ochii bine-văzători ai sfântului, a văzut nişte copii mici de arapi, negri, umblând repede încoace şi încolo printre părinţi şi fraţi, de parcă zburau prin sfânta biserică. Pe când unul din părinţi sau fraţi citea psalmii şi ceilalţi şedeau şi ascultau, vede că arapii aceia mititei şi iuţi, şedeau fiecare din ei pe lângă cei ce nu ascultau şi râdeau sau dormitau. Când unii din arapii aceia se atingeau cu amândouă degetele de ochii cuiva, îndată adormea. Când îşi puneau degetele pe buzele cuiva, acela imediat căsca. Iuţii arapi mititei umblau înaintea unora, în asemănări femeieşti. Înaintea altora se făceau că lucrează ceva, ospătează, joacă, cântă lumeşte, petrec anticreştineşte, se mânie, iuţesc, viclenesc... şi aceia vorbeau, râdeau, făceau felurite neorânduieli din cele auzite, văzute şi simţite înaintea ascultătorilor sfintei slujbe.

Ceea ce năluceau în amintirile părinţilor şi fraţilor, aceia cugetau în inimile lor. Când alţi arapi de aceia începeau să facă alte năluciri păcătoase înaintea unora din ascultătorii slujbei, erau goniţi îndată cu oarecare putere şi aruncaţi cu capul în jos, încât nu mai cutezau a mai sta înaintea acelor împuterniciţi duhovniceşte, nici a merge alăturea. Pe alţi închinători şi ascultători mai neputincioşi care nu luau aminte la rugăciune sau la citirile sfinte, diavolii se suiau şi stăteau pe grumajii şi pe spatele lor (ca păsările pe momâi, când văd că nu se mişcă, stau şi le murdăresc) şi îi batjocoreau. A doua zi, Sfântul Macarie, mărturisindu-i pe toţi, a văzut că gândurile de la rugăciunea fiecaruia, erau chipurile pe care diavolul, ca printr-un film cinematografic grăitor, zugrăvise pe planşele minţii lor, batjocorindu-i. Iată şi astea sunt un fel de gustărele cu care diavolul amăgeşte şi alimentează cu păcate, sufletele închinătorilor uşuratici, chiar şi în sfânta biserică.

O istorioară ne grăieşte că diavolii întrebuinţează cinci degete infernale pentru ruperea din Biserica lui Dumnezeu şi prăbuşirea în iadul vremelnic şi veşnic a creştinilor uşuratici. Astfel, cu două degete le acopereau ochii ca să nu cunoască pe Dumnezeu din măreaţa Scriptură a universului, în care totul vesteşte existenţa, Atotputernicia, Atotînţelepciunea, purtarea Lui de grijă şi conlucrarea Lui. Le împiedică privirile să nu vadă lumina Sfintei Evanghelii şi a mântuirii. Cu celelalte doua degetele astupă urechile să nu audă cuvântul lui Dumnezeu şi chemările mântuirii. Degetul al cincilea, satana îl pune lacăt pe buzele păcătoşilor robiţi astfel, zicându-le: „Veniţi cu toţii după mine, fără nici un cuvânt de împotrivire!”. În felul acesta, satana a atras multe suflete în iad.

Diavolii scot afară pe unii creștini din sfânta biserică

O ispită groaznică năvăleşte adesea asupra închinătorilor în timpul sfintelor slujbe şi mai ales al Dumnezeieştilor Liturghii. Unii văzători cu duhul au văzut pe diavoli în chip de arapi negri, zburând prin biserică, pe deasupra închinătorilor şi aruncându-le scai peste ele. Și de cei ce se prindeau scaii, ieşeau afară.

Sf. Ioan Gură de Aur zice că cei ce ies afară din biserică mai înainte de săvârşirea Dumnezeieştilor Liturghii (fără mare nevoie sau cauză binecuvântată) se aseamănă lui Iuda Iscariotul care, plecând de la Cina cea de Taină, s-a cufundat în întunericul nopţii, s-a prăbuşit din Darul Apostoliei. Alţii au văzut pe diavoli îmbrăţişând pe cei ce vorbeau şi râdeau, stând pe spatele și după grumajii lor (Vezi: Prolog. Adev. sf. Învieri; Explicarea celor 7 Laude; Explicarea Sfintei Liturghii, de Nicodim Măndiță).

Cei care vorbesc, râd și fac neorânduieli în sfânta biserică, păcătuiesc groaznic, prăbușindu-se cu Babilonul în infern

Taberele ispitelor năvălesc ca norii lăcustelor asupra omenirii. Acestea văzându-le, Mântuitorul zice: „Vai lumii pentru sminteli, căci smintelile trebuie să vină. Dar mai vai acelora prin care vine sminteala, căci mai de folos ar fi fost lor să-şi spânzure o piatră de moară de grumaz şi să se arunce în mare, decât să smintească pe unul dintre aceşti mai mici care cred în Mine. Dacă ochiul tău cel drept te sminteşte, scoate-l şi-l aruncă de la tine! Dacă mâna ta cea dreaptă sau piciorul tău cel drept te sminteşte, taie-le şi aruncă-le de la tine. Căci mai de folos îţi este să pierzi unul din mădularele tale, decât

cu tot trupul să fii aruncat în gheenă” (Matei 5, 29, 30; 18, 6-9; Marcu 9, 42-50; Luca 17, 1-2; Romani 8, 5-13; 2 Corinteni 11, 13).

Dacă blestemul acesta rostit asupra celor ce aduc altora sminteală în felurite locuri şi în vremi, e aşa de groaznic, socotiţi cu cât mai groaznic va fi acest blestem Dumnezeiesc asupra acelora care vin şi în Biserica Lui, să provoace sminteli închinătorilor!!! Noi toţi creştinii - păstori şi păstoriţi - ne adunăm aici, în biserică, să ne curăţim de păcate; să ne luminăm ca îngerii, să nu ne întunecăm ca dracii. Să ne întâlnim cu El aici, în casa Lui, să I ne rugăm pentru iertarea păcatelor săvârşite, pentru a ne ajuta în viitor, spre a-I mulţumi pentru toate binefacerile Lui, iar nu pentru a ne întâlni aici unii cu alţii, a vorbi, a râde şi a face felurite neorânduieli, bucurând pe draci. Cei care fac acestea, mai adaugă încă altă sarcină de păcate, peste păcatele cu care au venit să se uşureze de ele. Toți şi toate care dau Bisericii lui Dumnezeu o altă destinaţie, potrivnică destinaţiei Ei sfinte şi luminătoare de suflet, prin vorbăria aceea, prin râsul acela, hasmodiile şi neorânduielile acelea, îşi dau lor altă destinaţie contrară mântuirii. Vreţi să vă arăt? Ascultaţi!

Iată, a intrat aici cutare şi cutare persoană, parte bărbătească sau femeiască. Grija ei nu e să asculte cuvântul lui Dumnezeu, ca să se mântuiască de cel rău, ci ca să se pună în evidenţă, să atragă privirile tuturor spre ea. Priveşte cum, prin gesturile ei, prin paşi şi prin toate mişcările ei - se sileşte a se arăta mai grozavă, mai respecatabilă, mai fanfaroană decât celelalte persoane. Grija ei nu-i alta decât: Oare a văzut-o X sau Y? Oare a admirat-o? Oare a fost ea frumos împodobită? După ce umblă, de colo până colo, prin sfânta biserică, luându-şi locul şi stând, imediat îi curg în minte, puhoi, grijile vieţii. Mândria îi stăpâneşte sufletul şi-şi caută pereche; cam asemenea, cu care să vorbească, să râdă, să se destindă, să se mai distreze. Şi aşa auzi acolo vorbindu-se de politică, dincolo de negustorie, de gospodărie, dincolo de vrăjmăşie, neînţelegeri si alte deşertăciuni. Diaconul sau Preotul strigă: „Să luăm-aminte cu înţelepciune!”. Ei vorbesc. Citețul zice: „Acestea zice Domnul!”, ei vorbesc şi râd. Un cleric citeşte Apostolul cu învăţăturile lui

luminătoare - ei vorbesc ori râd. Diaconul sau Preotul citeşte Sf. Evanghelie, ale cărei cuvinte Dumnezeieşti mântuitoare sufletelor, ieşite din gura Liturghisitorului, le iau îngerii luminaţi, unul după altul, şi le duc sus, în înălţimile cereşti, înaintea lui Dumnezeu. - Ei vorbesc, vo-o-rbesc şi râ-â-âd! Cuvintele acestea sfinte, prooroceşti, apostoleşti, Dumnezeieşti, nu le rosteşte citeţul, Diaconul, Preotul sau Arhiereul, în cinstea lor, ci în cinstea lui Dumnezeu, ai Cărui slujitori sunt, şi spre mântuirea sufletelor noastre.

Trebuie a asculta pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni

Oamenii toţi, şi mari şi mici, trebuie să asculte de Dumnezeu. În fiecare zi vă citim şi vă aducem aminte şi la cunoştinţă, epistola lui Dumnezeu, cuvintele Lui cele foarte mult folositoare şi mântuitoare. Acestea trebuie primite şi folosite, nu neglijate. Ia închipuiţi-vă că ar veni cineva de la înalta stăpânire lumească, aici în biserică, ridicând cu mâna în sus o hârtie scrisă şi scuturându-o în văzul vostru şi spunându-vă că-i trimis de stăpânire să v-o aducă la cunoştinţă! Oare nu v-ați întoarce toţi la cel trimis? Oare n-aţi asculta ce grăieşte el după acea hârtie? Oare n-aţi lua seama la cele ce spune, fără să mai poruncim noi, Liturghisitorii? Oare n-aţi face tăcere? Eu cred că da. Adeseori am văzut făcându-se linişte mormântală când a venit cineva şi a citit vreo hârtie de la stăpânirea lumească. Şi când vine Proorocul, Apostolul şi Dumnezeu-Omul, Iisus Hristos de ne grăieşte despre cele din ceruri, noi să nu fim cu luare-aminte la cele ce ne spun? Unii cârtesc când aud pe cineva predicând în biserică. Dar iată, toată slujba sfintei biserici este predică, rugăciune şi laudă. Multe din Sf. Scriptură sunt arătate acolo. Auditorii însă cer, dezmierdări, predici frumoase, încântătoare, împletite cu meşteşug. Oare Pavel cu predici

încântătoare a întors neamurile păgâne la Hristos? Oare cu fală a propovăduit Petru cel necărturar? Dar noi - zic mulţi - nu ştim cele scrise în Sf. Scriptură. De ce nu ştiţi din Sfintele Scripturi dacă multe altele ştiţi? Oare nu din lenevirea aceea că nu le ascultaţi şi nu le citiţi? Oare aceste s-au citit în Sfânta Biserică în limbi necunoscute? Nu s-au citit întotdeauna în româneşte? Lenea şi neplăcerea de a auzi cuvântul lui Dumnezeu, ne-au ţinut şi ne ţin în întuneric şi în umbra morţii, în care lâncezim.

Râsetele în sfânta biserică sunt urâciune înaintea lui Dumnezeu

Sminteală mare stricăciune multă sunt râsul şi vorbăria din biserică. Când vedem unele persoane vorbind în timpul slujbei, ne vedem siliţi a striga cu Proorocii şi cu Sf. Ioan Gură de Aur: „Faţă de desfrânată s-a făcut faţa ta, fără ruşine ai fost către toţi... despuiere şi pedeapsă grea te urmăreşte. Vai, cum cetatea aceea credincioasă a ajuns o desfrânată! Era plină de o luminată judecată şi dreptatea locuia în ea. Acum, însă, e plină de ucigaşi. Argintul s-a prefăcut în zgură (vorbirile bune în rele, putrede) şi vinul ales e amestecat cu apă (virtutea cu viciile, Sfinţenia cu deşertăciunile). Conducătorii calcă legea Sfântă, şi concetăţenii sunt hoţi” (Isaia 1, 21-28; 3, 16-26; Ieremia 2, 22-26; 13, 22-27; Naum 3, 5; Osea 1; 2). Tu stai în sfânta biserică râzând, ca şi femeile de pe scenă? Aceasta a răsturnat totul pe dos! Aceasta a nimicit totul. Cele (sfinte) ale noastre au devenit de râs, nimic nu este statornic din parte-ne, nimic serios; ci o păcătoasă purtare de glumeţi şi lumeşti! Aceasta n-o grăiesc către bărbaţii şi femeile din lume... că biserica e plină de rizilic (dispreţ înfruntare şi ocară). Iată, cineva spune o glumă. Aceasta îndată provoacă râs printre închinătorii din sfânta biserică. E dureros când vezi că cei mai mulţi nu mai contenesc a râde, chiar în timpul rugăciunilor şi al Dumnezeieştilor Liturghii.

Pretutindenea joacă diavolul, pe toţi i-a împleticit la un loc (în vorbării, râs şi hasmodii) şi pe toţi îi stăpâneşte. Hristos se necinsteşte, este alungat şi nici într-o parte nu este în biserică. „Măscăriciunile - strigă Apostolul - vorba nebunească şi glumirea nici să se afle între voi” (Efeseni 5, 4) şi tu râzi în biserica Domnului? R-â-â-zi mereu şi-ţi înveseleşti faţa tu, care eşti singuratic? Tu, care eşti răstignit şi trebuie a plânge, râzi? De multe ori îl vedem pe El mâhnindu-se şi plângând. Iată, îl vedem plângând pe zidurile Ierusalimului. S-a tulburat când a văzut pe Iuda vânzătorul la cină cu El. Când a sculat pe Lazăr din mormânt, a plâns. Şi tu râzi în biserica Lui? Când cineva nu se întristează pentru păcatele aproapelui, e vrednic de învinovăţire, cu atât mai mult cei care nu-şi plâng păcatele lor. Vremea aceasta este de jale, mâhnire, de mortificare, de robie, de luptă, de iconomisire, de facerea roadelor vrednice de pocăinţă, de plâns păcatele, şi tu râzi? Nu-ţi aminteşti cum a fost certată Sarra pentru că a râs? (Facerea 18, 1-15). Râzătorilor în sfânta biserică, n-aţi auzit pe Mântuitorul zicând: „Vai vouă care râdeţi acum, că veţi plânge şi vă veţi tângui” (Luca 6, 25, comp. Isaia 65, 13-15) şi tu râzi, agonisindu-ţi blestemul? Oare Psalmistul zice că am râs. Nu, ci: „Ostenit-am întru suspinul meu” (Psalmi 6, 6) şi tu râzi în sfânta biserică? Asta-i nebunie, sminteală! Preotul lui Dumnezeu se osteneşte înălţând rugăciunile credincioşilor cu mireasma tămâilor (Apocalipsa 5, 8; 8, 3-4) înaintea Lui şi tu râzi? Nu te sfieşti? Nu te temi? Când intri într-un palat împărătesc, îţi potriveşti paşii, privirile, gesturile şi toate celelalte mişcări, ca nu cumva să te arunce afară, ori să te întemniţeze. Şi aici, în sfânta biserică, în cele cereşti, unde Dumnezeu e de faţă, râzi? Aţi venit aici să vă rugaţi şi râdeţi? Aţi intrat aici a cădea înaintea Lui, a vă curăţi de păcatele voastre şi faceţi asta râzând? Femeie! Îţi acoperi capul în chip de supunere şi smerenie şi râzi în biserica lui Dumnezeu? (Omilia V către Evrei). Cei ce vorbesc, râd şi fac neorânduieli în sfânta biserică şi-n sfântul Altar, vai lor, se rup de sfânta biserică şi de sfântul Altar şi formează, spiritualmente, curtea din afara bisericii, scoasă afară şi nemăsurată, destinată călcării neamurilor, primejduirilor, pierzării. Fericiţi sunt

închinătorii cu trup şi suflet în Duh şi Adevăr care formează Altarul şi Biserica. Aceştia devin pururea fericiţi (Apocalipsa 11, 1-2; 19, 1-9; 7; 21; 22; Psalmi 1, 1-3; Luca 11, 28).

Convorbirile, râsul și neorânduielile trebuie scoase din biserică

Dumnezeu Iisus Hristos, Sf. Apostoli, Sf. Părinţi Apostolici şi Patristici hotărăsc a fi pace în sfânta biserică. Astfel, vedem că Mântuitorul, pe cei ce huiau cu negoţul în biserică i-a scos cu biciul afară, nelăsând nici vas a purta cineva prin biserică, zicând: „Luaţi acestea de aici. Nu faceţi Casa (Biserica) Tatălui Meu (a Mea), casă de negustorie. Casă de rugăciune este pentru toată lumea. Voi o faceţi casă de negoţ?! Peşteră tâlharilor?!" (Ioan 2, 16-17; Matei 21, 12-13; Marcu 11, 15-17; Luca 19, 46). Sf. Ap. Pavel sfătuieşte ca în biserică toate să se facă (numai) după buna-cuviinţă şi buna-rânduaială, pentru ca adunarea credincioşilor închinători să se zidească. Să nu se facă vorbărie peste rânduială, ca nu cumva cei intraţi pentru a asculta, să le zică: nebuni sau nebune. Femeile să tacă în Biserică (1 Corinteni 15, 11; 1 Timotei 2, 11; Efeseni 5, 32; Coloseni 3, 13; Tit 2, 3-5).

Vorbăria, râsul şi neorânduielile din sfânta biserică pun sub afurisenie pe cei care le-au făcut şi le fac (canon. 9 Apost). Urmările acestora culminează în pruncucideri, fraticideri, paricideri şi sinucideri moraliceşti, spirituale, adeseori şi trupeşti. Cei ce vor a se curăţi de povara acestora, îndată ce au vorbit sau râs, să facă o sută de metanii. De câte ori au vorbit sau au râs, atâtea sute de metanii să facă, pentru a se curăţi de păcatul acesta (p.b.g. p. 128). Sfinții Cuvioși Părinţi, canoniseau aspru pe călugării și fraţii (monahiile şi surorile) care vorbeau şi râdeau în biserică... Dacă s-ar fi întâmplat ca în vremea cântărilor sau a rugăciunilor sau în timpul cuvântărilor să vorbească cineva sau să râdă,

imediat era pedepsit să-şi desfacă cingătoarea (ca un dezmăţat) şi plecându-şi capul şi mâinile în jos, să stea înaintea Altarului, unde era mustrat de stareţul mănăstirii, de cel mai mare. Aceeaşi pedeapsă se aplica şi în trapeza obştească, când fraţii stau la masă. Cei pe care n-aveau cine îi pedepsi, puneau asupră-le blesteme groaznice (Reg. Monahale ale Cuv. Pahomie 8, 31, 121). Prin vorbăria din afara bisericii se dă loc diavolului, dar cu cât mai mult prin vorbăria, râsul dinăuntrul ei (Rând. Cuv. Benedict cap. 43). Trebuie să se ştie și aceasta că fraţii să nu facă împreună vorbire în strănile bisericii. Căci dacă omul stă cu frică, cu toată simţirea în sine şi cu cucernicie înaintea unui stăpânitor pământesc, ca nu cumva să se pornească asupră-i cu vreo vină, cu cât mai vârtos înaintea veşnicului Împărat şi Dumnezeului nostru, se cuvine să stăm cu frică şi cu cucernicie în biserică şi fără să îndrăznim a vorbi către cineva, ci să ne avem mintea aţintită la cântări, la rugăciuni şi la citiri, ca să nu ocăram Biserica vorbind, râzând, dormind, căutând încoace şi-ncolo, lenevindu-ne fără griji, schimbând picioarele, înmulţind scuipatul şi lărgind ochii în toate părţile (Prav. sf. Părinţi faţa 960; Tipicul Bis. al sf. Sinod). Dumnezeu nu e dumnezeul neorânduielilor, ci al păcii (1 Corinteni 14, 3; comp. 1 Tesaloniceni 5, 23). Astfel, cei ce fac vorbiri, râsuri, hasmodii și felurite neorânduieli în timpul slujbelor, sunt faţă de sfânta biserică, unde intră, precum sunt carii faţă de lemn, rugina faţă de fier, gărgăriţele faţă de cereale; microbii bolilor molipsitoare faţă de oamenii ce-i primesc în corpul lor. Cum oamenii robuşti, prin anumite doctorii, injecţii se curăţă de microbi, distrugându-i şi copacii prin vijelie se curăţă de uscăturile lor, aşa şi Biserica, prin puterea lui Hristos se curăţă de aceşti paraziţi.

Adevăraţii creştini şi creştine, care cu atenţie încordată în Duh şi Adevăr se roagă fierbinte lui Dumnezeu, Izvorul tuturor bunătăţilor, ascultând slujba şi cuvântul Domnului, sunt asemenea harnicelor albine înţelepte care, cu multă linişte şi osârdie, îşi adună ceara şi mierea de prin anumite flori, încărcându-şi aripile şi picioarele, pentru a o duce la stupul lor. Uşuraticii, creştini şi creştine, care fac vorbării goale, râs, neorânduieli şi tulburări în sfânta biserică, sunt asemenea feluritelor muşte ordinare care, alergând din

murdării în murdării, prin gunoaie şi hoituri, tulbură văzduhul cu bâzâitul lor nefolositor şi primejdios, ducând boala dalacului; sau veninul feluritelor jivine, în oameni şi în alte vietăţi. Aceştia de nu se vor îndrepta, ajung ca mulţi alţii, jucăria dracilor şi osândiţi pe veci. Să păstrăm buna-rânduială şi pacea în bisericile lui Dumnezeu, că se prea poate.

În biserica Sfântului Casian, cu 800 de închinători în timpul slujbelor sfinte, nu se auzea altceva decât glasul sfinţiţilor Liturghisitori, al citeţului şi al corului.

Un preot teolog, într-o predică ţinută în biserica Popa Chiţu - Bucureşti, spunea că, într-o biserică mare din apus, cu mii de închinători, se păstra o linişte aşa de mare, încât se auzea uşoara bătaie a ceasornicelor din buzunare.

Fiilor şi fiicelor!

Luaţi seama când mergeţi în Biserica lui Dumnezeu. E mai bine să ascultaţi decât să aduceţi jertfa nebunilor (convorbiri, râs, neorânduieli), căci ei nu ştiu decât să facă rău (Ecclesiastul 4, 17).

Vorbăriile și râsul din biserică atrag urgiile divine

Unicul Dumnezeu, Preamărit în ceruri şi pe pământ, a poruncit credincioşilor Săi a-I face lăcaş Sfânt (Biserică), unde să asculte cuvântul Lui, pentru a se face mai buni, mai curaţi, mai plini de Duh Dumnezeiesc. Dumnezeu a rânduit ca aici, în sfânta biserică, să ne întâlnim cu El, să I ne rugăm, să ne plângem păcatele, să-I cerem ajutorul, să-I mulţumim pentru binefacerile primite (Ieșirea 25, 8). „Ochii Mei - zice El - vor fi deschişi şi urechile Mele vor asculta rugăciunile acelora care se vor ruga în acest loc, în Duh şi în Adevăr” (3 Regi 9, 2-3; 8, 22-53; 2 Paralipomena (a doua a Cronicilor) 6, 12-42; 7; Ioan 4, 23-24).

Sfintele biserici sunt locaşuri alese, sfinţite şi destinate anume pentru rugăciune, alimentarea cu cuvântul lui Dumnezeu şi împărtăşirea noastră cu sfinţeniile Lui.

Aici e locul unde, în vremurile de grele cumpene, aleargă, pentru a nu pieri trupeşte şi sufleteşte. În vremurile acestea când huietul, bodogănelile, vorbirea şi râsul predomină în majoritatea bisericilor, oare unde să privească Dumnezeu, mâniat de nelegiuirile noastre, ca să se milostivească spre noi? Când ochii Săi văd aici, în bisericile Sale, neorânduieli, tulburări, atacări, muşcături, râsuri umflate... şi urechile Lui aud vorbării, bodogăneli, înfruntări duşmănoase, amestecate cu rugăciuni, cântări, paremii, citiri din Apostol, Sf. Evanghelie şi cuvânt, unde să mai fugim de mânia Lui? Unde să mai nădăjduim a afla mila Lui? Unde să se mai uite Dumnezeu pentru a Se milostivi şi a nu arunca biciul Său de foc, fulgere şi trăsnete peste noi păcătoşii? Să privească în lumea mare, unde oamenii se ucid unii pe alţii, ca şi cum ai ucide un pui de găină? La femeile care-şi ucid bărbiiţii cu otravă, cum ai adăpa un călător cu un pahar de apă rece? La bărbaţii beţi care vin acasă ca nişte sălbăticiuni, schilodindu-și din bătăi femeia şi copilaşii? La mamele denaturate care avortându-şi pruncii îi aruncă la gunoi, cum ai arunca nişte pisici sau căţei fără ochi. La copiii îndărătnici, cruzi care, în loc de a ajuta, își părăsese, batjocoresc şi torturează părinții lor bătrâni, slabi şi neputincioşi! Să privească la mulțimea gurilor de iad, la cârciumi, la nunțile și onomasticele cu jocuri, cântece curveşti, unde creştinii petrec anticreştineşte, idolatrizându-se? Să privească acolo unde dănţuiesc minciunile, vicleniile, înşelăciunile, acolo unde urâcioasa patimă a beţiei şi a cortegiului de blestemăţii îndobitoceşte pe oameni şi pe femei? Să privească la judecătorii şi tribunalele unde-s apărări cu răutate, învinovăţiri şi minciunării în mărturisiri, înşelăciuni în apărări, jurăminte strâmbe? Acolo unde inimile se umflă de patima urei, unde-s prefăcătorii: în faţă dulceaţă de vorbe, otravă în dorinţă?! Unde să mai privească Dumnezeu, pentru a-şi potoli mânia dreaptă? În largul lumii? Va-a-ai! Acolo va vedea curăţia inimilor dispreţuită şi obrăzniciile aplaudate în toate părţile!

Oriunde se va uita Dumnezeu, va simţi aprinzându-I-se dreapta mânie şi fulgere înfocate vor izbucni trăsnind cu mare putere asupra omenirii păcătoase. Iată, aşa de mari şi cumplite sunt nelegiuirile omenirii care predomină pământul! Destul se mânie Dumnezeu când priveşte omenirea învrăjbindu-se aşa de groaznic. Oare să-L mai silim şi noi, ortodocșii, cu vorbăriile, râsetele, neorânduielile şi tulburările noastre, a Se mânia când priveşte în sfânta biserică? Astfel de păcăte a prăbuşit cetatea Ierusalimului cu Templul Sfânt sub robia babilonienilor, romanilor şi turcilor. De asemenea şi strălucita împărăţie a bizantinilor cu puternica cetate sfântă a Constantinopolului şi luminata catedrală patriarhală Sfânta Sofia şi alte lăcaşuri sfinte, sub robia turcilor.

Să păstrăm sfinţenia bisericilor cu buna lor rânduială ca să nu murim, ci să trăim (2 Lege 30, 10).

„Oare voiesc Eu moartea păcătosului, zice Domnul Dumnezeu - şi nu mai degrabă să se întoarcă de la căile sale şi să fie viu” (Iezechiel 18, 2, 3, 23).

Bisericile moarte – mortifică sufletele, iar cele vii le viază

Hărnicia spirituală viază morţii (Ioan 5, 29; 15) iar lenevirea spirituală cu neorânduielile ei, mortifică şi sufletele vii. Acesta e un adevăr crud, dar foarte grăitor. În bisericile moarte (pline de huiet, vorbării, râs, neorânduieli) trebuie să duci un război pe viaţă şi pe moarte, ca să poţi via şi rămâne viu înaintea lui Dumnezeu: „De i se pare cuiva că e înţelept, nebun să se facă, ca să fie înţelept” (1 Corinteni 3, 18).

În țara Aquitaniei, cu mulţi ani înaintea noastră, era un nobil şi viteaz domnitor, anume Walter. El a intrat în multe războaie, a luptat eroic şi a ieşit biruitor. Aproape întreaga viaţă şi-a petrecut-o în războaie şi arme.

Îmbătrânind, a ajuns la cunoştinţa că pacea veritabilă, adevărată, nu este în războaie, lângă arme, ci numai cât mai aproape de Dumnezeu. Într-o bună zi, hotărându-se a vieţui numai pentru mântuire, îşi ia drumul pribegiei și porneşte în lumea mare ca să caute locul adevăratei păci şi liniştiri, unde să-şi afle mântuirea sufletului său. În acest scop înalt, el pleacă să afle pe oamenii aceia care slujesc lui Dumnezeu cu tot devotamentul, în toată vremea.

Pentru a afla şi cunoaşte cu adevărat pe creştinii aceia şi lăcaşul sfânt, unde să se poată mântui, întrebuinţează mijlocul acesta cam ciudat: a legat în vârful toiagului său câţiva clopoţei. Astfel intra el în multe Biserici în vremea serviciului religios, pe când oamenii se rugau şi slujeau în ele. Înaintând până în mijlocul bisericii, lovind cu putere toiagul de câteva ori de pământ, clopoţeii sunau. Şi pribeagul domn a văzut că închinătorii aceia lăsau rugăciunile, uitau pe Dumnezeu şi îşi aruncau privirile la dânsul. În închinătorii aceia vedea el împlinindu-se cuvântul Domnului: „Poporul acesta numai cu buzele Mă cinsteşte, iar inima lui este departe de Mine” (Matei 15, 8).

După o alergare în multe biserici, schituri şi mănăstiri, a ajuns la o mănăstire (Novalese), în Munţii Alpi. Acolo se aflau la rugăciune părinţii şi fraţii împreună cu luminatul lor stareţ. Intră în biserică. Aici în zadar a lovit el toiagul de pământ şi a sunat clopoţeii, că nimeni n-a privit la el. Toţi adevăraţii creştini şi stareţul lor, au rămas cufundaţi în rugăciune. Nimeni n-a luat vreo cunoştinţă de venirea lui. Bătrânul domn s-a bucurat foarte mult, că a aflat ceea ce căuta. Acolo s-a simţit el foarte fericit, acesta fiind adevăratul sfânt lăcaş al păcii, ştiind că în locul unde omul se roagă lui Dumnezeu cu Duhul şi cu Adevărul, acolo se revarsă cu îmbelşugare Darul Lui. Acolo a rămas şi s-a mântuit. De aici vedem clar că rugăciunile noastre, pentru a fi primite de Dumnezeu şi folositioare, trebuie să fie vii, umilite, stăruitoare şi pline de credinţă.

Mintea, inima şi toată voinţa noastră să fie pătrunsă de adevărul cuvintelor, a rugăciunilor pe care le facem. Astfel, precum focul zugrăvit fără căldură şi lumină nu e foc, omul mort, lipsit de suflet, nu e om adevărat; aşa şi rugăciunile făcute cu răceală şi

cu risipirea gândurilor, nu-s rugăciuni. Rugăciunile reci, îngheaţă de pe buze şi cad ca nişte lepădături, ca fumul jertfei lui Cain, înainte de a se înălţa la ceruri.

Bisericile vii îi fac îngeri luminați pe creștinii întunecați

Oamenii, oricât de întunecaţi ar fi ei, când intră în sfânta biserică de ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi cu hotărâre statornică îl păzesc, se luminează şi devin fericiţi nu vremelnic, ci veşnic.

Bisericile sunt casa lui Dumnezeu. Totul ele spune slava lui Dunmezeu. Pentru a se folosi pe sineşi şi pe alţii, toţi creştinii - păstori şi păstoriţi - trebuie a se ruga şi păstra liniştea în ele, cu toată evlavia. Numai astfel biserica va putea transforma pe păcătoşii întunecaţi, în ortodocși luminaţi.

Avva Pavel cel (numit) Simplu (341 după Hristos) ucenicul Sfântului Antonie cel Mare, s-a dus odată la o mănăstire pentru cercetare, sfătuire şi folosul călugărilor. După obişnuita vorbire eu ei, călugării au intrat în biserică, la slujbă. Fericitul Pavel a rămas afară, la uşa bisericii, luând seamă la fiecare din cei ce veneau şi intrau în biserică. Cu Darul lui Dunmezeu cu care era înzestrat el, vedea faţa fiecărui suflet cum intra în biserică, cum ieşea şi cât se folosea, aşa cum ne vedem noi faţa, unii altora. Privind el pe adevăraţii călugări şi mireni care veneau şi intrau cu faţa veselă, îngerul fiecăruia bucurându-se de el, iată că vede un creştin negru şi întunecat peste tot corpul. Dracii îl trăgeau de amândouă părţile de un căpăstru pus în nasul lui. Iar sfântul său înger păzitor de la botez, mergea departe după dânsul, posomorât şi trist.

Cuviosul Pavel vâzându-l aşa, a început a plânge, bătându-şi pieptul îndurerat, după acel suflet pe care-l văzuse aşa de nefericit. Cei ce-l vedeau plângând aşa

nemângâiat îl întrebau de ce plânge cu atâta amar. El ferindu-se să le răspundă, se da de-o parte tânguindu-se pentru acela pe care-l văzuse aşa.

Sfârşindu-se slujba, închinătorii au început a ieşi unii după alţii din biserică. Sfântul Pavel privea cu multă atenţie pe fiecare, ştiind cum a intrat, să vadă cum iese: folosit ori păgubit.

Iată că vede și pe bătrânul acela întunecat la trup, că iese din biserică luminat la faţă, alb la trup şi îngerul păzitor mergea aproape de el, bucurându-se foarte, iar dracii foarte departe mergeau după dânsul. Atunci, Sf. Pavel, sărind de bucurie, binecuvânta pe Dumnezeu şi, suindu-se pe o piatră înaltă, a strigat: „Veniţi si vedeţi lucrurile Domnului cât sunt de înfricoşate şi de toată spăimântarea vrednice! Veniţi şi vedeţi pe cel ce voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină! Veniţi să ne închinăm şi să cădem la El şi să zicem: Tu singur poţi să ridici păcatele” (Psalmi 65, 2; 1 Timotei 2, 4). Auzind acestea oamenii, au alergat toţi cu mare sârguinţă aproape de dânsul, vrând să audă mai bine ce voia să le spună. Adunându-se toţi, Sfântul le-a povestit ceea ce văzuse la intrarea închinătorilor în biserică şi la ieşirea lor. În acelaşi timp a rugat pe omul acela, să spună tuturor cauza pentru care Dumnezeu i-a dăruit o aşa grabnică schimbare minunată. Omul, văzându-se vădit, a povestit înaintea tuturor, cu toată îndrăzneala: „Eu sunt un om păcătos. Multă vreme am vieţuit în desfrânare pană acum. Astăzi, intrând în biserica lui Dumnezeu, am auzit citindu-se din proorocirea lui Isaia în care Dumnezeu ne grăia printr-însul: „Spălaţi-vă, curăţiţi-vă, scoateţi vicleşugurile din inimile voastre înaintea ochilor Mei. Învăţaţi-vă a face bine. Şi de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voi albi. Şi de veţi vrea şi mă veţi asculta, bunătăţile pământului veţi mânca” (Isaia 1, 16-20). Auzind eu, desfrânatul, cuvântul Proorocului, m-am umilit în sufletul meu, zicând: „Dumnezeule, Care ai venit în lume să mântuieşti pe păcătoşi şi ai făgăduit aceasta prin proorocul Tău, rogu-Te, împlineşte aceasta şi în mine, nevrednicul şi păcătosul că nu voi mai săvârşi păcatul acesta şi îţi voi sluji în curată ştiinţă. Primeşte-mă pe mine care mă pocăiesc şi cad înaintea Ta şi mă depărtez de tot

păcatul!” Cu aceste făgăduinţe şi hotărâri am ieşit din sfânta biserică după săvârşirea slujbei, aşa cum am fost văzut.

Toată adunarea credincioşilor auzind aceasta, a strigat cu glas înalt către Dumnezeu zicând: „Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate întru înţelepciune le-ai făcut!”.

„Nu zece s-au curățat? Dar cei nouă unde sunt?”

Văzut-ai cum Mântuitorul i-a vindecat de lepră pe cei 10 leproşi, i-a dat sănătoşi familiilor lor? Iată tot aşa şi pe noi toţi, cei care ne-am creştinat cu Sf. Botez, Mir-Ungere şi Sf. Împărtăşanie ne-a vindecat de groaznica lepră a păcatului strămosesc şi de cele proprii şi ne-a redat moştenirea Raiului. Dar, vai, precum atunci nouă din leproşii vindecaţi, nu s-au întors să dea mulţumită lui Dumnezeu pentru vindecarea lor, aşa şi în vremurile noastre, majoritatea purtătorilor de nume creştinesc lipsesc de la împlinirea datoriei lor şi a mulţumirii înaintea lui Dumnezeu, pentru binefacerile primite, chiar când se adună şi stau în sfânta Lui biserică.

Când Domnul priveşte în casa Lui şi vede pe mulţi hoinărind cu mintea aiurea, vorbind, râzând, făcându-şi semne, tulburări şi felurite neorânduieli şi, numai puţin stând cum se cuvine, strigă indignat la noi ca şi la aceia: „Oare nu zece (toţi creştinii prin Sfântul Botez) s-au curăţit? Dar cei nouă (mulţi) unde sunt? Nu s-au aflat să se întoarcă şi să dea slavă lui Dumnezeu?”.

Păcatul dormitării în sfânta biserică

Neputincioşi şi nepricepuţi sunt creştinii aceia care dormitează în biserică. Aceasta provine uneori din oboseală, alteori din cauza vreunei boli. Adeseori însă vine din lenevire, indiferentism religios, de la diavolul. Un frate dormitând în biserică din multă lenevire şi lene, pe când ceilalţi cântau Utrenia, după rânduială a văzut în vis pe Stăpânul Hristos, răstignit pe Cruce, întorcându-şi ochii de la monahul somnoros, şi i-a zis: „Slugă leneşă şi trândavă! Tu nu eşti vrednică să mă vezi în faţă, somnoros fiind şi cufundat în lene, când ceilalţi Mă laudă şi Mă slavoslovesc. Deci nici fericirea nu o vei dobândi în Împărăţia Mea cea cerească. Să ştii că cel ce se leneveşte, slava cea veşnică nu va afla”. Acestea zicând Stăpânul, fratele acela deşteptându-se s-a înfricoşat groaznic de acea hotărâre a Împăratului Ceresc. Căindu-se mult în durerea inimii, şi-a îndreptat nepăsarea sa şi s-a izbăvit de dormitare şi lenevire în timpul sfintelor slujbe şi rugăciuni.

Nu vă ajunge lumea largă pentru vorbării, râs și băut?

Iscusitul Apostol dojenea pe creştinii din Corint pentru unele neorânduieli pe care le făceau în bisericile lor, zicând: „Oare nu aveţi case în care să mâncaţi şi să beţi? Sau defăimaţi Biserica lui Dumnezeu? Eu nu vă laud pentru aceasta” (Corinteni). Aşa şi noi, preoţii Bisericii, ne vedem siliţi a striga: „Purtători ai Numelui Domnului Hristos! Nu vă mai ajung casele, ogrăzile, locurile voastre, umbrele copacilor, cărările, drumurile, târgurile, lumea largă, pentru vorbării, râsuri, mişcări, somn, mâncat, băut şi alte neorânduieli? Ce? Aţi mai venit cu ele şi aici? Dispreţuiţi Biserica lui Dumnezeu? Noi nu

vă lăudăm pentru aceasta. Aceasta vă despoaie de Darul lui Dumnezeu şi vă alungă în osândă”.

Priviţi şi vedeţi câtă întindere de pământ a lăsat Dumnezeu, de la o biserică la alta, pentru feluritele trebuinţe omeneşti şi cât de puţin spaţiu, din loc în loc, şi-a oprit pentru Sine, unde să ne întâlnim mai multişor cu El şi să scăpăm de primejdii şi pierzare. Aceste locaşuri sfinte, sfinţite Lui, sunt nişte adăposturi, locuri de scăpare, cetăţi de salvare care trebuie respectate cu toate rânduielile lor sfinte pentru a ne folosi (Numerii 35, 9-29; 2 Lege 19, 2-10).

Acestea cunoscându-le, nimeni să nu mai cuteze a dispreţui sfintele biserici cu vorbărie, râs, neorânduieli, mâncat şi băut.

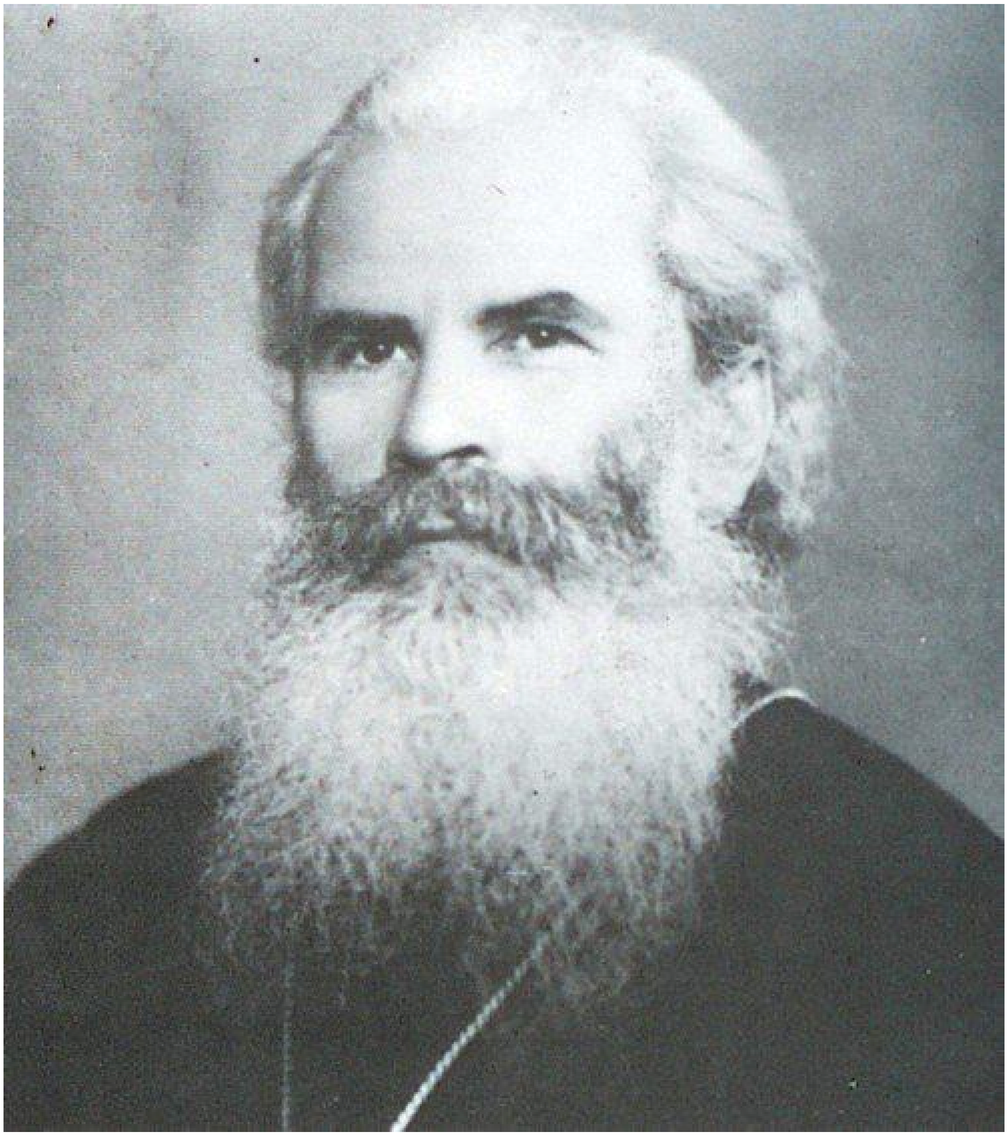
Mai întâi să ne hrănim pe noi cu cuvântul lui Dumnezeu și apoi pe alții

Mulţi creştini ai vremurilor noastre, când aud citindu-se în biserică Paremiile, Psaltirea, Apostolul, Sf. Evanghelie, Cazania şi mai ales Predica, în loc de a-şi lua fiecare pentru sine, în loc de a se socoti fiecare vinovat, le tot potriveşte pentru alţii, le aruncă asupra unora şi altora. Parcă-i văd tot împărţind şi-i aud şopotind: „O! ce bine se loveşte cuvântul acesta la cutare bogătan care-i plin de vicleşug şi iubitor de avuţii. Tare bine se mai loveşte cuvântul acesta la cutare beţivan! Cuvântul celălalt parcă-i anume făcut pentru cutare femeie luxoasă, care vrea să întreacă pe toate celelalte în lux, mode şi podoabe. Cum lipsește cutare şi cutare femeie să audă acest cuvânt care parcă e citit anume pentru ele”. Şi aşa, unii şoptesc într-una într-un fel, alţii în alt fel, împărţind cele ce se citesc şi vorbesc aici, numai altora. E foarte primejdios pentru aceia care se suie în scaun de judecată şi osândire asupra semenilor lor, neţinând seama că prin aceasta se

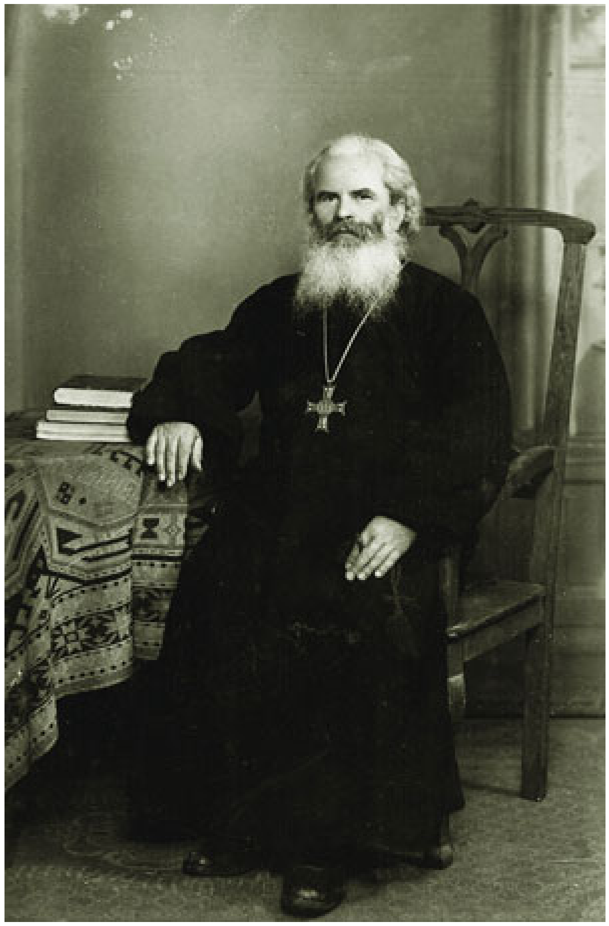
înrudesc cu diavolul, pârâşul lui Dumnezeu şi al oamenilor. Se despoaie de darul lui Dumnezeu şi se transformă din creştini în anticreştini" (Hronograf pag. 27-28; Pateric, cap. 15, 6, 8, 10).

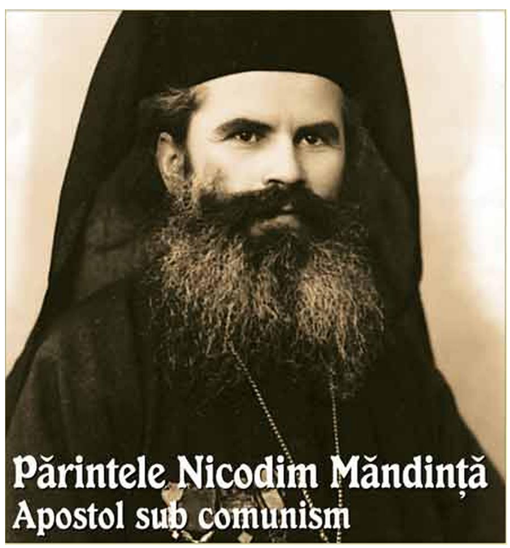
Adeseori slujba bisericii, citirile şi predica, ori se par greoaie, ori neplăcute, încurcate sau prea lungi, uneori îi copleşeşte somnul sau felurite griji şi când prind ceva, cum am zis, împărtăşesc altora. Aceştia-s diavolii care risipesc cuvântul lui Dumnezeu din mintea creştinilor ca să n-aducă roada dorită (Matei 13, 19; Marcu 4, 14-15).

Poze








Părintele Nicodim Măndință
Apostol sub comunism